

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 23.12.1975, sp. zn. 4 Cz 42/75, ECLI:CZ:NS:1975:4.CZ.42.1975.1

Číslo: 33/1977

Právní věta: Nárok na náhradu mzdy podľa ustanovenia § 61 ods. 1 Zák. práce patří pracovníkovi pri splnění zákonných predpokladov len do právoplatnosti rozhodnutia soudu, kterým rozhodol o tom, že skončenie pracovného pomeru s pracovníkom zo strany organizácie je neplatné. /1/

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 23.12.1975

Spisová značka: 4 Cz 42/75

Číslo rozhodnutí: 33

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Mzda, Pracovní poměr, Skončení pracovního poměru, Sociální zabezpečení

Předpisy: 65/1965 Sb. § 61

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 33/1977 sb. rozh.

Nárok na náhradu mzdy podľa ustanovenia § 61 ods. 1 Zák. práce patří pracovníkovi pri splnění zákonných predpokladov len do právoplatnosti rozhodnutia soudu, kterým rozhodol o tom, že skončenie pracovného pomeru s pracovníkom zo strany organizácie je neplatné. 1)

(Rozsudok Najvyššieho soudu SSR z 23. 12. 1975, [4 Cz 42/75](#))

Žalobca sa žalobou domáhal náhrady mzdy od 15. 8. 1972 do 1. 11. 1972 v sume 4550 Kčs, lebo len 1. 11. 1972 mohol nastúpiť prácu u žalovanej organizácie, keď bola rozsudkom Okresného soudu vo Velkom Krtiši z 15. 8. 1972 sp. zn. 7 C 290/72, ktorý nadobudol právoplatnosti 24. 10. 1972, určená neplatnosť okamžitého zrušenia jeho pracovného pomeru u žalovanej organizácie. Do tejto doby ho žalovaná organizácia nevyzvala k nástupu do práce.

Okresný soud vo Velkom Krtiši rozsudkom žalobu zamietol s odôvodnením, že sa nepreukázalo, že by žalovaná organizácia po vyhlásení rozsudku vo veci sp. zn. 7 C 290/72 neumožnila žalobcovi pokračovať v pôvodnom zamestnaní; naopak žalobca po vyhlásení citovaného rozsudku do práce nenastúpil a preto mu náhrada mzdy za sporné obdobie nepatrí.

Krajský soud v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu rozsudok soudu prvého stupňa zrušil a vec mu

vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Bol toho názoru, že súd prvého stupňa rozsudok vydal na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, keď nevykonával dokazovanie o okolnostiach, ktoré tvrdil žalobca, že sa totiž hlásil do práce u žalovanej organizácie na druhý deň po vyhlásení rozsudku vo veci sp. zn. 7 C 290/72 Okresného súdu vo Velkom Krtíši. Ak by sa preukázalo ako pravdivé tvrdenie žalobcu, nárok na náhradu mzdy podľa ustanovenia § 61 ods. 1 Zák. práce by bol podľa názoru odvolacieho súdu nepochybný; naopak žalobcovi náhrada mzdy nepatrí odo dňa, keď ho žalovaná organizácia vyzvala k nástupu do práce, až do 1. 11. 1972, keď žalobca prácu skutočne nastúpil.

Okresný súd vo Velkom Krtíši po doplnení dokazovania žalobu zamietol, lebo ani potom nepovažoval za dokázané, že by žalovaná organizácia po vyhlásení rozsudku z 15. 8. 1972 sp. zn. 7 C 290/72 robila žalobcovi akékoľvek prekážky, aby mohol prácu vykonávať; vyzvala ho totiž 25. 10. 1972, teda deň po právoplatnosti citovaného rozsudku, aby okamžite prácu nastúpil. Žalobca sám sa o prácu prvýkrát uchádzal až 20. 10. 1972. Organizácia teda nezavinila, že žalobca od 15. 8. 1972 do 1. 11. 1972 nepracoval.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že žalobcovi by patrila náhrada mzdy vtedy, ak by sa na druhý deň po vyhlásení rozsudku hlásil u žalovanej organizácie do práce. Žalobca však napriek prejavu zástupcu žalovanej organizácie po vyhlásení citovaného rozhodnutia, že organizácia sa proti rozsudku neodvolá, netrval na tom, aby ho žalovaná organizácia naďalej zamestnávala. Preto podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovi nepatrí náhrada mzdy od 15. 8. 1972 do 31. 10. 1972.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že uvedeným rozsudkom odvolacieho súdu bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Nároky pracovníka, s ktorým organizácia neplatne zrušila pracovný pomer okamžite, upravuje ustanovenie § 61 Zák. práce. Táto úprava je špeciálna a vylučuje aplikáciu všeobecných ustanovení o náhrade mzdy pri prekážkach na strane organizácie podľa ustanovenia § 130 Zák. práce, pokiaľ ide o nároky pracovníka z neplatného rozviazania pracovného pomeru.

Ak pracovník oznámil organizácii, že trvá na tom, aby ho ďalej zamestnávala, jeho pracovný pomer trvá i naďalej a organizácia je povinná poskytnúť mu náhradu mzdy vo výške priemerného zárobku, a to odo dňa, keď oznámil organizácii, že trvá na ďalšom zamestnaní, až do doby, keď mu organizácia umožní pokračovať v práci, alebo keď dôjde k platnému skončeniu pracovného pomeru s tým obmedzením, že pred uplatnením neplatnosti rozviazania pracovného pomeru na súde patrí táto náhrada najdlhšie za jeden mesiac.

Náhrada mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru patrí teda pracovníkovi podľa ustanovenia § 61 ods. 1 Zák. práce až do doby, keď mu organizácia umožní pokračovať v práci, alebo ak dôjde medzi nimi k platnému skončeniu pracovného pomeru. Ak k tomu nedôjde a pracovník sa domáha na súde určenia neplatného rozviazania pracovného pomeru a priznania nároku na náhradu mzdy, patrí pracovníkovi náhrada až do právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým vyslovil neplatnosť rozviazania pracovného pomeru.

Rozsudok je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány až jeho právoplatnosťou (§ 159 ods. 2 O. s. p.) okrem prípadov, keď je daná jeho predbežná vykonateľnosť (§ 162 O. s. p.), alebo, ak je určená lehota na plnenie, keď je vykonateľný po uplynutí lehoty na plnenie (§ 161 ods. 1 O. s. p.).

Preto pri posudzovaní náhrady mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru (§ 61 Zák. práce),

pokiaľ organizácia neumožní pracovníkovi už predtým nastúpiť prácu a neposkytuje mu mzdu, patrí mu náhrada mzdy až do právoplatnosti rozsudku.

Kedže v tejto veci rozsudok súdu prvého stupňa vo veci sp. zn. 7 C 290/72 sa stal právoplatný až 24. 10. 1972 a predtým organizácia neodvolala prejav o rozviazaní pracovného pomeru a neumožnila pracovníkovi pokračovať v zamestnaní, potom až do tohto dňa bolo treba nároky navrhovateľa posudzovať výlučne podľa ustanovenia § 61 Zák. práce a nie podľa ustanovenia § 130 Zák. práce. Podľa ustanovenie § 130 Zák. práce posudzujú sa totiž nároky pracovníka na náhradu mzdy od doby po právoplatnosti rozsudku o neplatnom rozviazaní pracovného pomeru.

V konaní o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru súd priznal žalobcovi náhradu mzdy za obdobie od 1. 6. 1972 do vynesenia rozhodnutia, teda do 15. 8. 1972. Žalovaná organizácia neumožnila žalobcovi pokračovať v zamestnaní po vnesení rozhodnutia a neplatila mu mzdu. Preto žalobca listom z 20. 10. 1972 žiadal žalovanú organizáciu, aby mu oznámila, kedy môže nastúpiť prácu v pôvodne vykonávanej funkcii. Nato žalovaná organizácia 25. 10. 1972 vyzvala písomne žalobcu, vychádzajúc z rozsudku Okresného súdu vo Veľkom Krtíši z 15. 8. 1972 č. k. 7 C 290/72-8, aby hneď nastúpil do práce v pôvodnom zadelení, s tým, že neuposlušnosť tejto výzvy bude považovať za opätovné porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobcu. Žalobca potom 1. 11. 1972 prácu u žalovanej organizácie nastúpil.

Za tohto stavu patrí žalobcovi nárok na náhradu mzdy podľa ustanovenia § 61 ods. 1 Zák. práce, a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu; po právoplatnosti tohto rozhodnutia treba prípadné nároky posudzovať podľa ustanovenia § 130 Zák. práce.

Pretože odvolací súd takto v konaní nepostupoval, odôvodnene sťažnosť pre porušenie zákona vytýka, že jeho rozhodnutím bol porušený zákon v ustanoveniach § 2, § 6, § 132, § 153 ods. 1, § 159 ods. 2 a § 219 O. s. p., ako aj § 61 Zák. práce.

1) Porov. č. 13/1976 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk v znení tlačovej opravy ke str. 105 (169) uverejnenej v závere registrov k ročníku 1976 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk (str. 71).